Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 85/15
V Lucemburku dne 16. července 2015

Tisk a informace

Rozsudek ve věci C-218/14
Kuldip Singh a další v. Minister for Justice and Equality

Státní příslušník třetí země, který je manželem či manželkou občana Unie, jenž má bydliště v jiném členském státě, než jehož je státním příslušníkem, již nemůže požívat práva pobytu v tomto státě, pokud občan Unie opustí dotčený stát před zahájením řízení o rozvodu

Směrnice Unie[1] stanoví, že pokud občan Unie opustí území jiného členského státu, než je jeho členský stát (hostitelský členský stát), jeho rodinní příslušníci, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí (to znamená, že sami nejsou občany Unie), ztrácí své právo pobytu v tomto státě. Směrnice dále stanoví, že v případě rozvodu si rodinní příslušníci, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí, za určitých podmínek zachovávají své právo pobytu v hostitelském členském státě, pokud manželství trvalo před zahájením řízení o rozvodu alespoň tři roky, z toho nejméně jeden rok v hostitelském členském státě.

Tři státní příslušníci třetích zemí (Ind, Kamerunec a Egypťan) uzavřeli manželství s občankami Unie (Lotyškou, Němkou a Litevkou) a bydleli s nimi v Irsku po dobu delší než čtyři roky. V každém z těchto případů tyto tři manželky odešly od svých manželů i z Irska a požádaly o rozvod ve své zemi (kromě německé občanky, která požádala o rozvod ve Spojeném království). Irské orgány měly za to, že vzhledem k tomu, že v době, kdy byl podán návrh na rozvod, občanky Unie již z Irska odešly, tři zahraniční manželé již v Irsku neměli právo pobytu. Irské orgány totiž tvrdí, že právo pobytu všech tří manželů již neplatí od okamžiku, kdy jejich manželky v Irsku přestaly vykonávat své právo pobytu, a to i když manželství trvalo alespoň tři roky (z toho jeden rok v Irsku). Uvedení tři manželé napadli rozhodnutí, kterými jim bylo odmítnuto zachování jejich práva pobytu v Irsku.

High Court of Ireland (Irský vrchní soud), kterému byly tyto věci předloženy k rozhodnutí, se Soudního dvora dotázal, zda právo pobytu těchto tří zahraničních manželů v Irsku může být zachováno, i když k rozvodu došlo **po** odjezdu manželek z této země.

Rozsudkem z dnešního dne Soudní dvůr připomněl, že pro účely získání práva pobytu na základě čl. 7 odst. 2 směrnice v členském státě, v němž občan Unie vykonává své právo volného pohybu (hostitelský členský stát), musí státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky tohoto občana, posledně uvedeného v tomto státě doprovázet nebo následovat. Z toho vyplývá, že pokud občan Unie odejde z hostitelského členského státu a usadí se v jiném členském státě nebo v třetí zemi, zahraniční manžel či manželka již nesplňuje podmínky pro právo pobytu v hostitelském členském státě na základě tohoto ustanovení.

Pokud bylo zahájeno řízení o rozvodu a manželství trvalo před zahájením tohoto řízení alespoň tři roky, z toho nejméně jeden rok v hostitelském členském státě, Soudní dvůr uvedl, že zahraniční manžel či manželka si může za určitých podmínek zachovat své právo pobytu v tomto státě na základě čl. 13 odst. 2 směrnice jak během řízení o rozvodu, tak i po rozvodu, pokud v den zahájení

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst L 158, s. 77, a oprava Úř. věst 2011, L 327, s. 70; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

uvedeného řízení pobýval v tomto státě jako manžel či manželka občana Unie doprovázející nebo následující tohoto občana v uvedeném členském státě. Z toho vyplývá, že občan Unie musí pobývat v hostitelském členském státě v souladu s čl. 7 odst. 1 směrnice až do dne zahájení řízení o rozvodu. **Pokud** tedy **před zahájením takovéhoto řízení občan Unie odejde z hostitelského členského státu, v němž má jeho zahraniční manžel či manželka bydliště, právo pobytu posledně uvedeného nemůže být v tomto státě zachováno na základě čl. 13 odst. 2 směrnice.**

V projednávaném případě všechny tři manželky, které jsou občankami Unie, odešly z Irska ještě před tím, než bylo zahájeno řízení o rozvodu. Zahraniční manželé tedy ztratili své právo pobytu v okamžiku odjezdu své manželky a toto právo nemůže být později „znovu obnoveno“, když manželky po odjezdu z Irska podají návrh na rozvod.

Soudní dvůr nicméně připomněl, že v takovémto případě může vnitrostátní právo státním příslušníkům třetích zemí poskytovat širší ochranu, která jim přesto umožní dále pobývat v dotyčném členském státě (což se ostatně v případě všech tří dotčených manželů stalo, neboť irské orgány jim udělily dočasné povolení k pobytu a práci v Irsku).

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na Europe by Satellite ☎ (+32) 2 2964106